

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 184 (XXVIII) — Nr. 702

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 9 septembrie 2016

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 435 din 21 iunie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 506 alin. 2 din Codul de procedură penală din 1968	2–3
Decizia nr. 445 din 28 iunie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 159 alin. (1), (2) și (3) teza a doua și ale art. 231 alin. (2) cu referire la art. 229 alin. (1) și alin. (2) lit. b) și c) din Codul penal	3–8
Decizia nr. 538 din 12 iulie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 188/1999 privind unele măsuri în vederea transmiterii imobilului situat în București, Bd. Unirii nr. 37 — Magazinul Junior — din patrimoniul Societății Comerciale „București” — S.A. în domeniul privat al statului	9–11
★	
Opinie separată	11–12
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
599. — Hotărâre pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici aferenți obiectivului de investiții „Consolidare și amenajare scurgere ape DN 67D km 0+000—42+000”, județele Gorj și Mehedinți	13–14
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
140. — Ordin al ministrului afacerilor interne privind activitatea de management resurse umane în unitățile de poliție ale Ministerului Afacerilor Interne.....	14–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 435

din 21 iunie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 506 alin. 2 din Codul de procedură penală din 1968

Mona-Maria Pivniceru	— președinte
Petre Lăzăroiu	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Afrodita Laura Tutunaru	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 506 alin. 2 din Codul de procedură penală din 1968, excepție ridicată de Bogdan Motoi în Dosarul nr. 935/93/2015 al Tribunalului Ilfov — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.690D/2015.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, deoarece termenul de prescripție a dreptului la acțiune este un termen rezonabil și respectă exigențele dreptului la un proces echitabil.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 29 octombrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 935/93/2015, **Tribunalul Ilfov — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 506 alin. 2 din Codul de procedură penală din 1968**, excepție ridicată de Bogdan Motoi în dosarul cu numărul de mai sus având ca obiect soluționarea unei cauze civile privind repararea prejudiciului pentru eroare judiciară.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că natura juridică a dreptului la repararea pagubei produsă prin erori judiciare este una de răspundere civilă delictuală, iar termenul de prescripție al unei asemenea acțiuni civile este cel general de 3 ani. Din acest punct de vedere, legea care stabilește un drept la acțiune care se prescrie în termen de 18 luni reprezintă o inechitate și o încălcare a principiului constituțional în fața legii.

6. S-a mai arătat că libertatea individuală este inviolabilă și că o acțiune în revendicare este automat imprescriptibilă în reprezentarea unei încălcări sau violări a acestui drept.

7. **Tribunalul Ilfov — Secția civilă** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, sens în care face trimitere la jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

9. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece împrejurarea că acțiunea în despăgubiri ce are drept cauză eroarea judiciară este supusă prescripției extinctive nu intră în contradicție cu principiul constituțional al inviolabilității individuale. Astfel, dacă încetarea atingerilor nelegale aduse libertății individuale poate fi cerută în justiție oricând, fiind vorba despre un drept personal nepatrimonial imprescriptibil extintiv, acțiunea privind acordarea de despăgubiri pentru prejudiciul produs prin aceste fapte ilicite este supusă prescripției extinctive, întrucât tinde la realizarea unui drept patrimonial, dreptul de a primi o reparație patrimonială pentru prejudiciul nepatrimonial cauzat prin lezarea libertății individuale.

10. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale sens în care face trimitere la jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 506 alin. 2 cu denumirea marginală *Acțiunea pentru repararea pagubei* din Codul de procedură penală din 1968, care au următorul conținut: „*Acțiunea poate fi introdusă în termen de 18 luni de la data rămânerii definitive, după caz, a hotărârilor instanței de judecată sau a ordonanțelor procurorului, prevăzute în art. 504.*”

14. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 16 referitor la *Egalitatea în drepturi*, art. 23 referitor la *Libertatea individuală*, art. 20 referitor la *Tratatul internațional privind drepturile omului*, precum și dispozițiile art. 5 paragraful 5 referitor la dreptul la reparații al oricărei persoane care este victima unei arestări/dețineri ilegale, art. 14 referitor la *Interzicerea discriminării*, art. 17 referitor la *Interzicerea abuzului de drept* și art. 18 referitor la *Limitarea folosirii restrângerii drepturilor*, toate din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, și art. 3 referitor la *Dreptul la despăgubiri în caz de eroare judiciară* din Protocolul nr. 7 adițional la Convenție.

15. Examnând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că s-a mai pronunțat asupra unor critici similare. Astfel, prin Decizia nr. 697 din 28 iunie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 16 august 2012, a statuat că dispozițiile constituționale invocate nu prevăd imprescriptibilitatea dreptului persoanelor prejudiciate prin

condamnarea pe nedrept sau prin privarea ori restrângerea de libertate în mod nelegal de a porni acțiune în repararea pagubei și niciun termen-limită în care acest drept poate fi exercitat. Art. 52 alin. (3) din Constituție, care consacră răspunderea patrimonială a statului pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare, stipulează că „[...] Răspunderea statului este stabilită în condițiile legii [...]”. Legea fundamentală lasă, așadar, la opțiunea legiuitorului stabilirea condițiilor procedurale, inclusiv a termenelor în care dreptul la reparații poate fi exercitat. Aceeași idee se regăsește și în dispozițiile art. 3 din Protocolul nr. 7 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, potrivit căreia, „Atunci când o condamnare penală definitivă este ulterior anulată sau când este acordată grațierea, pentru că un fapt nou sau recent descoperit dovedește că s-a produs o eroare judiciară, persoana care a suferit o pedeapsă din cauza acestei condamnări este despăgubită conform legii ori practicii în vigoare în statul respectiv, cu excepția cazului în care se dovedește că nedescoperirea în timp util a faptului necunoscut fi este imputabilă în tot sau în parte”.

16. Așa fiind, stabilirea de către legiuitor a unui termen special de prescripție, în acțiunea pentru repararea de către stat a pagubei suferite în cazul condamnării pe nedrept sau al privării ori restrângerii de libertate în mod nelegal, constituie expresia rolului constituțional al acestuia, consfințit și de prevederile art. 126 alin. (2) din Legea fundamentală, potrivit căreia „competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege”, și nu este de natură să aducă atingere prevederilor constituționale invocate de autorul

excepției. Împrejurarea că termenul astfel stabilit este de 18 luni și nu de 3 ani, nu este o problemă de constituționalitate, legiuitorul fiind deplin îndreptățit să stabilească termene și condiții în funcție de particularitățile fiecărei proceduri specifice.

17. Astfel, termenul special de prescripție de 18 luni, reglementat de textul de lege criticat în prezenta cauză, este un termen de prescripție a dreptului la acțiune rezonabil, care asigură condițiile optime celui prejudiciat pentru a exercita acțiune în justiție în scopul obținerii reparațiilor legale, în concordanță cu prevederile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (așadar, implicit cu dispozițiile art. 11 și 20 din Constituție), precum și cu cele cuprinse în art. 21 alin. (3) din Legea fundamentală, care consacră dreptul la un proces echitabil. De altfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat în jurisprudența sa faptul că dreptul de acces la justiție nu este un drept absolut și că acesta „poate fi supus la restricții legitime, cum ar fi termenele legale de prescripție” (Hotărârea din 10 mai 2001, pronunțată în Cauza Z și alții împotriva Regatului Unit, paragraful 93).

18. De asemenea, câtă vreme prevederile criticate se aplică deopotrivă tuturor persoanelor aflate în ipoteza acestei norme, nu poate fi primită nici critica potrivit căreia prin dispozițiile art. 506 alin. 2 din Codul de procedură penală din 1968 s-ar crea o discriminare între cetățeni.

19. Deoarece până în prezent nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, considerentele și soluția deciziei mai sus menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

20. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Bogdan Motoi în Dosarul nr. 935/93/2015 al Tribunalului Ilfov — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 506 alin. 2 din Codul de procedură penală din 1968 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Ilfov — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 21 iunie 2016.

PREȘEDINTE

MONA-MARIA PIVNICERU

Magistrat-asistent,
Afrodita Laura Tutunaru

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 445

din 28 iunie 2016

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 159 alin. (1), (2) și (3)
teza a doua și ale art. 231 alin. (2) cu referire la art. 229 alin. (1) și alin. (2) lit. b) și c)
din Codul penal**

Valer Dorneanu	— președinte
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător

Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Oana Cristina Puică	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 159 alin. (1), (2) și (3) și ale art. 231 alin. (2) din Codul penal, excepție ridicată, din oficiu, de instanța de judecată în Dosarul nr. 584/210/2015 al Judecătorei Chișineu-Criș și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.121D/2015.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate. În acest sens, invocă și jurisprudența în materie a Curții Constituționale, și anume Decizia nr. 18 din 19 ianuarie 2016.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 9 iunie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 584/210/2015, **Judecătoria Chișineu-Criș a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 159 alin. (1), (2) și (3) și ale art. 231 alin. (2) din Codul penal**. Excepția a fost ridicată, din oficiu, de instanța de judecată cu ocazia soluționării unei cauze privind tragerea la răspundere penală pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat prevăzută de art. 228 alin. (1) raportat la art. 229 alin. (1) lit. b) și d) din Codul penal.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** instanța de judecată, autoare a excepției, consideră că dispozițiile art. 159 alin. (1) din Codul penal încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (3) referitor la valorile supreme ale statului român, ale art. 16 alin. (1) referitor la egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, ale art. 131 alin. (1) referitor la rolul Ministerului Public și ale art. 132 alin. (1) privind statutul procurorilor. Astfel, arată că procesul penal este guvernat de principiul oficialității, ceea ce înseamnă că actele necesare desfășurării procesului penal se îndeplinesc, ca regulă, din oficiu. O excepție de la principiul oficialității procesului penal, care afectează desfășurarea lui ulterioară, o reprezintă instituția împăcării. În actuala reglementare, împăcarea intervine în cazul infracțiunilor pentru care acțiunea penală se exercită din oficiu, iar nu la plângerea prealabilă, ceea ce înseamnă că — după începerea procesului penal și punerea în mișcare a acțiunii penale, care sunt atributele exclusive ale procurorului — poate să intervină, în cursul judecății, încetarea procesului penal prin voința inculpatului și a persoanei vătămate sau, după caz, a părții civile, fiind, astfel, censurată voința procurorului. Acțiunea penală se pune în mișcare, în condițiile art. 309 din Codul de procedură penală, printre altele — așa cum reiese din interpretarea *per a contrario* a art. 314 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală — atunci când există interes public în urmărirea penală a inculpatului. Or, a lăsa persoanei vătămate și părții civile opțiunea de a se împăca, respectiv de a înlătura răspunderea penală a inculpatului, cu toate că există interes public în urmărirea acestuia — apreciat ca atare de către procuror — înseamnă o imixtiune nepermisă din partea unei persoane care nu face parte din rândul organelor judiciare în atribuțiile procurorului, censurându-se actele acestuia de dispoziție și, totodată, limitându-i-se competențele. În această situație, Ministerul Public nu mai poate reprezenta în mod corespunzător, așa cum prevede art. 131 alin. (1) din Constituție, interesele generale ale societății și nu mai poate apăra corespunzător ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor. Nu în ultimul rând, textul criticat intră în contradicție și cu art. 132 alin. (1) din Constituție, pentru că, faptic, procurorul este pus în subordinea inculpatului și a

persoanei vătămate sau, după caz, a părții civile, având în vedere că acești participanți în procesul penal pot „infirma” o dispoziție a procurorului de punere în mișcare a acțiunii penale sau de trimitere în judecată. Această reglementare intră în contradicție și cu art. 1 alin. (3) din Constituție — care prevede că România este stat de drept —, atât timp cât persoane din afara sistemului judiciar pot cenzura actele procurorului și îl lipsesc pe acesta de posibilitatea de a apăra statul de drept. Mai mult, actuala reglementare nu cuprinde criterii obiective și raționale care să facă previzibilă norma juridică, neexistând criterii după care legiuitorul a stabilit pentru ce infracțiuni pentru care urmărirea penală începe din oficiu se poate realiza împăcarea și pentru care nu se poate realiza împăcarea. Prin această reglementare se încalcă și art. 16 alin. (1) din Constituție referitor la egalitatea în drepturi a cetățenilor, în contextul în care se creează un tratament juridic diferențiat pentru situații care în funcție de scopul urmărit nu sunt diferite, având în vedere că pentru anumite infracțiuni pentru care acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu se poate realiza împăcarea, în timp ce în cazul altor infracțiuni nu se poate realiza, fără însă ca această diferențiere să se bazeze pe criterii obiective și raționale.

6. Cu privire la dispozițiile art. 159 alin. (2) din Codul penal, instanța de judecată, autoare a excepției, apreciază că acestea contravin prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție, întrucât sunt lipsite de claritate și precizie, ca elemente ale previzibilității legii, absolut necesare pentru a asigura calitatea acesteia. Astfel, din textul de lege criticat rezultă — ca efect al împăcării — că, ulterior, nu mai poate fi exercitată o acțiune civilă ce derivă din infracțiunea pentru care s-a stins procesul penal. Această normă de drept substanțial penal intră în contradicție vădită cu art. 25 alin. (5) din Codul de procedură penală care prevede că, în cazul încetării procesului penal în baza art. 16 alin. (1) lit. g) din Codul de procedură penală — inclusiv în situația împăcării — instanța lasă nesoluționată acțiunea civilă. Așadar, din norma de procedură penală menționată rezultă că ulterior încetării procesului penal, pe cale separată, se poate exercita acțiunea civilă ce derivă din infracțiunea pentru care s-a încetat procesul penal. Or, Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative interzice reglementări contradictorii în aceeași materie [art. 13 lit. a)] și permite doar cu titlu de excepție reglementări cu același obiect în mai multe acte normative [art. 14 alin. (1)].

7. Referitor la art. 159 alin. (3) teza a doua din Codul penal, instanța de judecată, autoare a excepției, consideră că acest text de lege încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5) referitor la principiul legalității și ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, întrucât creează discriminare între inculpații care pot beneficia de instituția retragerii plângerii prealabile și cei care pot apela la instituția împăcării. Astfel, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, principiul egalității în drepturi presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care în funcție de scopul urmărit nu sunt diferite. Situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional. În cauză, retragerea plângerii prealabile și împăcarea au ca efect stingerea acțiunii penale și lăsarea nesoluționată a acțiunii civile în condițiile art. 25 alin. (5) din Codul de procedură penală. Cu toate acestea, momentul până la care se poate realiza împăcarea diferă față de momentul până la care poate interveni retragerea plângerii prealabile. Astfel, potrivit dispozițiilor de lege criticate, împăcarea poate avea loc până la citirea actului de sesizare, în timp ce retragerea plângerii prealabile poate interveni, conform art. 158 alin. (1) din Codul penal, până la pronunțarea unei hotărâri definitive. Atât

timp cât finalitatea acțiunii penale este lăsată la dispoziția persoanei vătămate și a părții civile în cazul retragerii plângerii prealabile, respectiv la dispoziția persoanei vătămate, a părții civile și a inculpatului în cazul împăcării, cele două instituții producând aceleași efecte juridice, simplul fapt că în primul caz începerea urmăririi penale este condiționată de voința unei persoane, iar în al doilea caz de voința Ministerului Public nu este suficient pentru a nu reține că s-a creat un tratament diferențiat, cu caracter discriminatoriu, între persoanele ce pot apela la aceste două instituții de drept penal, sub aspectul momentului până la care pot beneficia de respectivele reglementări. Or, în baza egalității de tratament juridic, ar trebui ca și împăcarea să se poată realiza până la rămânerea definitivă a hotărârii penale. În acest sens, menționează că, potrivit art. 132 alin. 2 din Codul penal din 1969, împăcarea putea interveni până la rămânerea definitivă a hotărârii penale.

8. În fine, instanța de judecată, autoare a excepției, apreciază că dispozițiile art. 231 alin. (2) din Codul penal, care oferă posibilitatea împăcării în cazul infracțiunii de furt calificat, încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (3) referitor la Statul român, ale art. 15 alin. (1) privind universalitatea drepturilor, libertăților și îndatoririlor cetățenilor, ale art. 131 alin. (1) referitor la rolul Ministerului Public și ale art. 132 alin. (1) privind statutul procurorilor. Arată, astfel, că incriminarea faptei de furt calificat ocrotește relații sociale care depășesc, în mod evident, interesul privat al persoanei vătămate. Or, acordarea posibilității inculpatului de a se împăca, cu toate că acesta a săvârșit o infracțiune gravă — prin natura relațiilor sociale ocrotite și a circumstanțelor agravante reținute de către legiuitor —, încalcă obligația Statului, ca „stat de drept”, de a ocroti demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor și celelalte valori supreme prevăzute de art. (1) alin. (3) din Constituție. Totodată, Ministerul Public nu mai poate apăra în mod adecvat, potrivit art. 131 alin. (1) din Constituție, interesele generale ale societății și ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor, în condițiile în care acțiunea penală exercitată din oficiu de către procuror poate fi paralizată de voința inculpatului, adică a înseși persoanei a cărei răspundere penală se urmărește, și a persoanei vătămate sau, după caz, a părții civile. Se încalcă, astfel, și prevederile art. 132 alin. (1) din Legea fundamentală, voința procurorului fiind subordonată voinței altor participanți în procesul penal. Conferirea de către legiuitor a posibilității împăcării în cazul infracțiunii de furt calificat prevăzută de art. 229 alin. (1) și alin. (2) lit. b) și c) din Codul penal contravine interesului general de protecție împotriva săvârșirii de fapte penale și nu există nicio justificare a acestei politici penale adoptate de legiuitor. Furtul calificat săvârșit în condițiile art. 229 alin. (1) și alin. (2) lit. b) și c) din Codul penal sancționează fapte penale de o gravitate deosebită, care exced sferei interesului privat. Dispozițiile de lege criticate nu ocrotesc numai drepturi subiective nepatrimoniale intim legate de persoana fizică — cu privire la care numai aceasta ar putea aprecia în ce măsură sunt lezate — și nici nu ocrotesc numai anumite drepturi patrimoniale și relații sociale care fac inoportună intervenția din oficiu a statului și care ar justifica lăsarea răspunderii penale a inculpatului la alegerea acestuia și a persoanei vătămate, respectiv a părții civile. Se impune păstrarea unui just echilibru între interesul public și cel privat, iar în acest caz echilibrul este rupt în favoarea interesului privat al inculpatului de a nu răspunde penal. În practică, sunt situații în care interesul public impune luarea măsurii arestării preventive față de inculpat, prin prisma gravității faptei de furt calificat săvârșite, iar, ulterior, intervenind împăcarea părților se ajunge la punerea în libertate a inculpatului și la încetarea procesului penal. Lăsarea posibilității încetării procesului penal la aprecierea persoanei

vătămate, respectiv a părții civile, — participant, de cele mai multe ori, fără cunoștințe de specialitate juridică — nu respectă standardul unui stat de drept.

9. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Cu privire la dispozițiile art. 159 alin. (3) din Codul penal, arată că, prin Decizia nr. 508 din 7 octombrie 2014, Curtea Constituțională s-a pronunțat în sensul admiterii excepției de neconstituționalitate, statuând că dispozițiile art. 159 alin. (3) din Codul penal sunt constituționale în măsura în care se aplică tuturor inculpaților trimiși în judecată înaintea datei intrării în vigoare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și pentru care la acea dată momentul citirii actului de sesizare fusese depășit. După cum s-a pronunțat, în mod constant, în jurisprudența sa Curtea Constituțională, egalitatea în fața legii înseamnă aplicarea aceluiași regim juridic pentru persoane aflate în situații similare, și nu un regim juridic uniform pentru persoane aflate în situații diferite. Art. 16 din Constituție referitor la egalitatea în drepturi trebuie interpretat în corelare cu art. 4 din Legea fundamentală, care stabilește criteriile generale de discriminare, și anume: rasa, naționalitatea, originea etnică, limba, religia, sexul, opinia, apartenența politică, averea sau originea socială, or nicio astfel de diferențiere nu se face în cadrul textului de lege criticat. Dispozițiile art. 159 alin. (3) din Codul penal nu instituie tratamente discriminatorii pentru anumite categorii de persoane, aplicându-se, în mod nediferențiat, tuturor persoanelor aflate în aceeași situație juridică. De altfel, chiar prevederile constituționale permit reglementarea infracțiunilor, a pedepselor și a regimului executării acestora prin lege organică, așa încât nu se poate susține încălcarea statului de drept și nici a atribuțiilor Ministerului Public prin reglementarea unor mijloace de încetare a procesului penal, fie și pentru infracțiuni pentru care urmărirea penală a început din oficiu. Referitor la dispozițiile art. 231 alin. (2) din Codul penal, arată că legiuitorul a inclus în noul Cod penal posibilitatea împăcării în ipoteza săvârșirii unor infracțiuni apreciate ca fiind grave. Reglementarea instituției împăcării în cazul anumitor infracțiuni nu trebuie să fie asimilată și identificată cu lipsa unei protecții din partea statului și cu un blocaj în ceea ce privește liberul acces la justiție al persoanei vătămate. Dimpotrivă, posibilitatea împăcării reprezintă o concretizare a exercitiului liberului acces la justiție, deoarece dă posibilitatea persoanei vătămate, în cazul unor infracțiuni contra patrimoniului, de a dispune cu privire la continuarea sau nu a acțiunii penale. Rațiunea Codului penal nu este aceea de a aplica pedepse cu orice preț și în orice ipoteză, ci aceea de a crea un cadru legal coerent și complet, care să permită aplicarea în mod corect și echitabil a legii penale. Or, în speță, persoana vătămată este cea în drept să aprecieze dacă autorul infracțiunii trebuie tras la răspundere penală în continuare sau faptul că acesta s-a încadrat în condițiile prescrise de lege pentru a interveni împăcarea constituie un argument suficient în favoarea reintegrării sociale a infractorului și în defavoarea continuării procesului penal. În condițiile în care incriminarea ca infracțiune a unei fapte trebuie să fie determinată de gradul de pericol social generic al acesteia, care este evaluat de legiuitor în mod abstract, luându-se în considerare o multitudine de factori — privind importanța valorii sociale ocrotite, gravitatea lezării posibile, starea și dinamica manifestărilor infracționale vizate, împrejurările în care se pot săvârși astfel de fapte — și în contextul în care răspunderea penală este cea mai gravă dintre formele de răspundere juridică și trebuie să intervină numai dacă celelalte forme de răspundere juridică nu sunt

suficiente pentru a asigura protecția corespunzătoare a valorilor sociale pe care legiuitorul urmărește să le ocrotească, consideră că reglementarea actuală este suficientă pentru ocrotirea eficientă a drepturilor constituționale afectate printr-o infracțiune contra patrimoniului. De altfel, și legislația anterioară permitea, prin art. 210 din Codul penal din 1969, aplicarea instituției împăcării părților în cazul infracțiunilor de furt simplu sau calificat. Deși vechea reglementare permitea împăcarea numai între anumite categorii de persoane, totuși acest lucru nu a atras neconstituționalitatea dispozițiilor art. 210 din Codul penal din 1969 pe motiv că într-o astfel de situație ar fi fost sacrificate și încălcate ireversibil principii și interese publice, generale, care creează o stare de pericol continuu, iminent și real pentru colectivitate, așa cum susține instanța de judecată, autoare a excepției. Mai mult, legiuitorul a reglementat posibilitatea încetării procesului penal ori a neînceperii pentru ipoteza în care lipsește plângerea prealabilă și în cazul altor infracțiuni grave, cum este cazul infracțiunii de viol, prevăzută de art. 218 alin. (1) și (2) din Codul penal, fără să se considere nici în prezent, nici prin raportare la prevederile Codului penal din 1969, că o astfel de reglementare ar împiedica asupra dreptului statului de a trage la răspundere penală inculpatul.

11. Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. Potrivit dispozitivului încheierii de sesizare, obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 159 alin. (1), (2) și (3) și ale art. 231 alin. (2) din Codul penal. Din considerentele încheierii de sesizare, reiese că, în realitate, instanța de judecată, autoare a excepției, critică, pe de o parte, dispozițiile cuprinse în alin. (1), (2) și (3) teza a doua din art. 159 al Codului penal, iar, pe de altă parte, dispozițiile art. 231 alin. (2) din Codul penal — introduse prin Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 12 noiembrie 2012 —, însă, numai cu referire la posibilitatea împăcării în cazul faptelor prevăzute la art. 229 alin. (1) și alin. (2) lit. b) și c) din Codul penal. Prin urmare, Curtea se va pronunța numai asupra dispozițiilor art. 159 alin. (1), (2) și (3) teza a doua și ale art. 231 alin. (2) cu referire la art. 229 alin. (1) și alin. (2) lit. b) și c) din Codul penal, care au următorul cuprins:

— Art. 159 alin. (1), (2) și (3) teza a doua: „(1) *Împăcarea poate interveni în cazul în care punerea în mișcare a acțiunii penale s-a făcut din oficiu, dacă legea o prevede în mod expres.*

(2) *Împăcarea înlătură răspunderea penală și stinge acțiunea civilă.*

(3) *Împăcarea produce efecte [...] dacă are loc până la citirea actului de sesizare a instanței.*”;

— Art. 231 alin. (2): „*În cazul faptelor prevăzute la [...] art. 229 alin. (1), alin. (2) lit. b) și c) [...] împăcarea înlătură răspunderea penală.*”.

14. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții de lege, instanța de judecată, autoare a excepției, invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5) referitor la valorile supreme ale statului român și la principiul legalității, ale art. 15 alin. (1) privind universalitatea drepturilor, libertăților și îndatoririlor cetățenilor, ale art. 16 alin. (1) referitor

la egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, ale art. 131 alin. (1) referitor la rolul Ministerului Public și ale art. 132 alin. (1) privind statutul procurorilor.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta a fost ridicată, din oficiu, de instanța de judecată cu ocazia soluționării unei cauze privind tragerea la răspundere penală pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat prevăzută de art. 228 alin. (1) raportat la art. 229 alin. (1) lit. b) și d) din Codul penal, ceea ce înseamnă că dispozițiile art. 231 alin. (2) din Codul penal cu referire la posibilitatea împăcării în cazul faptelor prevăzute la art. 229 alin. (1) lit. a), c) și e) și alin. (2) lit. b) și c) din Codul penal nu au legătură cu soluționarea cauzei. Or, potrivit art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, „*Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești [...] privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei [...].*” Prin urmare, ținând cont de art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 231 alin. (2) cu referire la art. 229 alin. (1) lit. a), c) și e) și alin. (2) lit. b) și c) din Codul penal este inadmisibilă.

16. În continuare, Curtea constată că dispozițiile art. 159 alin. (3) teza a doua din Codul penal au mai fost supuse controlului de constituționalitate prin raportare la prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție, invocate și în prezenta cauză, și față de critici similare. Astfel, prin Decizia nr. 18 din 19 ianuarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 182 din 10 martie 2016, Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 159 alin. (3) teza a doua din Codul penal, reținând că împăcarea constituie înțelegerea intervenită între persoana vătămată/parte civilă și suspect/inculpat de a pune capăt conflictului născut din săvârșirea infracțiunii și de a renunța la punerea în mișcare a acțiunii penale sau la continuarea procesului penal. Instituția împăcării este reglementată prin dispozițiile art. 159 din Codul penal, articol ce încheie sediul materiei rezervat ansamblului cauzelor care înlătură răspunderea penală. Act bilateral caracterizat prin acordul de voință dintre persoanele între care intervine, împăcarea este o cauză care înlătură răspunderea penală în privința anumitor infracțiuni și care stinge și acțiunea civilă, efecte care se produc dacă împăcarea are loc până la citirea actului de sesizare a instanței [art. 159 alin. (1), (2) și (3) din Codul penal]. Pentru anumite categorii de persoane fizice sunt înscrise anumite cerințe în alin. (4) al art. 159 din Codul penal, iar pentru persoanele juridice cerințele sunt prevăzute de alin. (5) și (6) ale aceluiași articol (paragraful 12).

17. Prin decizia mai sus menționată, Curtea a reținut, cu privire la conținutul instituției împăcării din noul Cod penal, că acesta a fost substanțial reconsiderat față de cel din Codul penal din 1969 (art. 132), prin instituirea unor noi condiții și introducerea de dispoziții exprese privind funcționarea instituției în cazul persoanei juridice, remarcându-se, în primul rând, restrângerea sferei infracțiunilor în cazul cărora este aplicabilă. Astfel, potrivit art. 159 alin. (1) din Codul penal, împăcarea poate interveni numai în cazul în care punerea în mișcare a acțiunii penale s-a făcut din oficiu și numai dacă legea o prevede în mod expres. Instituția împăcării este incidentă în cazul următoarelor infracțiuni: furt — art. 228 din Codul penal; furt calificat — art. 229 alin. (1) și alin. (2) lit. b) și c) din Codul penal; furt de folosință — art. 230 din Codul penal — în temeiul art. 231 alin. (2) din Codul penal; însușirea bunului găsit sau ajuns din eroare la făptuitor — art. 243 din Codul penal; înșelăciunea — art. 244 din Codul penal; înșelăciunea privind asigurările — art. 245 din Codul penal. De asemenea, tot în Codul penal sunt evidențiate și alte incriminări, respectiv aceea de la art. 199 alin. (2) referitoare la violența în familie, infracțiunile de lovire

sau alte violențe prevăzute în art. 193 și de vătămare corporală din culpă prevăzută în art. 196, săvârșite asupra unui membru de familie, când acțiunea penală poate fi pusă în mișcare și din oficiu, iar împăcarea înlătură răspunderea penală. Totodată, în cazul infracțiunilor de lovire sau alte violențe prevăzute în art. 193 din Codul penal și de vătămare corporală din culpă prevăzută în art. 196 din Codul penal, săvârșite asupra unui membru de familie, împăcarea înlătură răspunderea penală numai dacă acțiunea penală a fost pusă în mișcare din oficiu, și nu la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. Așadar, prin noul Cod penal s-a produs răsturnarea regulii valabile în reglementarea anterioară, împăcarea putând interveni numai în cazul în care punerea în mișcare a acțiunii penale s-a făcut din oficiu și numai dacă legea o prevede în mod expres (paragrafele 13 și 14).

18. Un alt element de noutate — constatat de Curte prin Decizia nr. 18 din 19 ianuarie 2016 (paragrafele 15 și 16) — este introdus de dispozițiile art. 159 alin. (3) teza a doua din Codul penal și vizează momentul procesual până la care poate interveni împăcarea, și anume până la citirea actului de sesizare a instanței, ceea ce înseamnă că împăcarea poate interveni în cursul urmăririi penale, al procedurii de cameră preliminară și în fața instanței de fond, dar numai până la citirea actului de sesizare. Referitor la momentul procesual până la care poate interveni împăcarea în situațiile tranzitorii generate de intrarea în vigoare a noului Cod penal, prin Decizia nr. 508 din 7 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 843 din 19 noiembrie 2014, Curtea a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 159 alin. (3) din Codul penal sunt constituționale în măsura în care se aplică tuturor inculpaților trimiși în judecată înaintea datei intrării în vigoare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și pentru care la acea dată momentul citirii actului de sesizare a instanței fusese depășit. Pentru a răspunde exigențelor principiului constituțional al aplicării legii penale mai favorabile, prevăzut la art. 15 alin. (2) din Constituție, așa cum acesta a fost detaliat în jurisprudența sa, Curtea a reținut că, până la încetarea situațiilor tranzitorii generate de intrarea în vigoare a noului Cod penal, împăcarea poate interveni până la primul termen de judecată stabilit ulterior datei publicării Deciziei nr. 508 din 7 octombrie 2014 în Monitorul Oficial al României, Partea I (Decizia nr. 508 din 7 octombrie 2014, paragrafele 23 și 25).

19. Referitor la pretinsa încălcare a principiului egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări — consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție —, prin Decizia nr. 18 din 19 ianuarie 2016 (paragraful 17), Curtea a reamintit că, potrivit jurisprudenței sale, principiul egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. De aceea el nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite. În consecință, un tratament diferit nu poate fi doar expresia aprecierii exclusive a legiuitorului, ci trebuie să se justifice rațional, în respectul principiului egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice (Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994). Totodată, Curtea a statuat, în jurisprudența sa, că art. 16 din Constituție vizează egalitatea în drepturi între cetățeni în ceea ce privește recunoașterea în favoarea acestora a unor drepturi și libertăți fundamentale, nu și identitatea de tratament juridic asupra aplicării unor măsuri, indiferent de natura lor (Decizia nr. 53 din 19 februarie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 din 3 aprilie 2002, Decizia nr. 1.615 din 20 decembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 99 din 8 februarie 2012, și Decizia nr. 323 din 30 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 467 din 29 iunie 2015). Or, procesul echitabil nu presupune un drept al părților

și al subiecților procesuali principali de a dispune, prin împăcare, cu privire la acțiunea penală pusă în mișcare din oficiu, întrucât aceasta este atributul exclusiv al statului, art. 21 alin. (3) din Constituție reglementând doar modul echitabil de exercitare a ei. Ca atare, reglementarea conținutului instituției împăcării este de competența exclusivă a legiuitorului, care, în considerarea politicii sale penale, poate condiționa producerea efectelor împăcării de nedepășirea momentului procesual al citirii actului de sesizare a instanței, fără a aduce atingere principiului egalității cetățenilor în fața legii, consacrat de prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție. Totodată, prin Decizia nr. 508 din 7 octombrie 2014, mai sus menționată, Curtea a statuat că reglementarea de către legiuitor a termenului citirii actului de sesizare a instanței, ca ultim moment în care poate interveni împăcarea, este pe deplin justificată prin finalitatea urmărită, constând în limitarea în timp a stării de incertitudine în derularea raporturilor juridice și în restrângerea posibilității de exercitare abuzivă a acestui drept. În acest sens, prin Decizia nr. 1.470 din 8 noiembrie 2011, Curtea a reținut că instituirea de către legiuitor a unor termene procesuale asigură ordinea de drept, indispensabilă pentru valorificarea drepturilor proprii, cu respectarea atât a intereselor generale, cât și a drepturilor și intereselor legitime ale celorlalți titulari, cărora statul este ținut, în egală măsură, să le acorde ocrotire (Decizia nr. 508 din 7 octombrie 2014, paragraful 21).

20. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, soluția de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 159 alin. (3) teza a doua din Codul penal pronunțată de Curte prin Decizia nr. 18 din 19 ianuarie 2016, citată anterior, precum și considerentele care au fundamentat-o își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză. Pentru motivele arătate mai sus, dispozițiile art. 159 alin. (3) teza a doua din Codul penal, care au o redactare clară, precisă și previzibilă, nu aduc atingere nici principiului legalității, consacrat de art. 1 alin. (5) din Constituție.

21. În ceea ce privește dispozițiile art. 159 alin. (1) din Codul penal, Curtea constată că este nefondată critica instanței de judecată, autoare a excepției, potrivit căreia textul de lege menționat încalcă prevederile constituționale privind valorile supreme ale statului român, egalitatea cetățenilor în fața legii, rolul Ministerului Public și statutul procurorilor, pe motiv că, pe de o parte, stingerea acțiunii penale prin împăcare — după punerea în mișcare a acțiunii penale și, eventual, după trimiterea în judecată a inculpatului, care sunt atribute exclusive ale procurorului —, lipsește de efecte actele procurorului de punere în mișcare a acțiunii penale, respectiv de trimitere în judecată, iar, pe de altă parte, împăcarea poate interveni doar pentru anumite infracțiuni, fără ca acest tratament diferențiat să se bazeze pe criterii obiective și raționale. În limita atribuțiilor sale constituționale prevăzute la art. 61 alin. (1) din Legea fundamentală, dar și potrivit politicii penale a statului, legiuitorul poate decide, în considerarea importanței valorilor sociale ocrotite prin normele penale adoptate și a raporturilor sociale ce se nasc în urma acestor incriminări, pentru care dintre infracțiunile în cazul cărora acțiunea penală este pusă în mișcare din oficiu este posibilă înlăturarea răspunderii penale prin împăcare și pentru care dintre aceste infracțiuni împăcarea nu este posibilă (Decizia nr. 293 din 28 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 436 din 18 iunie 2015, paragraful 20), fără ca, în acest mod, să se aducă vreo atingere principiilor constituționale privind valorile supreme ale statului român, rolul Ministerului Public și statutul procurorilor, principii consacrate de prevederile art. 1 alin. (3), ale art. 131 alin. (1) și ale art. 132 alin. (1) din Legea fundamentală.

22. Referitor la pretinsa încălcare prin dispozițiile art. 159 alin. (1) din Codul penal a prevederilor art. 16 alin. (1) din

Constituție, Curtea nu poate reține existența unei discriminări între persoanele care săvârșesc infracțiuni pentru care legea prevede expres posibilitatea împăcării, ca modalitate de înlăturare a răspunderii penale, și persoanele care săvârșesc infracțiuni pentru care nu beneficiază de posibilitatea împăcării, întrucât persoanele respective se află în situații diferite, iar tratamentul juridic diferențiat instituit de legiuitor are la bază criteriul obiectiv al importanței valorilor sociale ocrotite prin respectivele norme de incriminare.

23. De asemenea, Curtea constată că nu este întemeiată nici critica adusă dispozițiilor art. 159 alin. (2) din Codul penal prin raportare la prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție, pe motivul lipsei de claritate, precizie și previzibilitate. Din dispozițiile art. 159 alin. (2) din Codul penal reiese că împăcarea, pe lângă faptul că înlătură răspunderea penală, stinge și acțiunea civilă exercitată în cadrul procesului penal, acțiune care constituie un accesoriu al celei penale, astfel că dispozițiile de lege criticate au o redactare clară, precisă și previzibilă și nu fac altceva decât să mențină cerințele referitoare la caracterul total, necondiționat și definitiv al împăcării, cerințe existente și în vechea reglementare cuprinsă în art. 132 alin. (1) din Codul penal din 1969. În practica obligatorie a instanței supreme, s-a statuat, într-un sens care își menține valabilitatea *mutatis mutandis*, că: „Încetarea procesului penal în cazul infracțiunilor pentru care împăcarea părților înlătură răspunderea penală poate fi dispusă de instanță numai atunci când aceasta constată nemijlocit acordul de voință al inculpatului și al persoanei vătămate de a se împăca total, necondiționat și definitiv, exprimat în ședința de judecată de aceste părți, personal sau prin persoane cu mandat special ori prin înscrisuri autentice” (Decizia nr. XXVII din 18 septembrie 2006 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secțiile Unite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 190 din 20 martie 2007). Instanța de judecată,

autoare a excepției de neconstituționalitate, invocă, de fapt, existența unei eventuale contradicții între dispozițiile art. 159 alin. (2) din Codul penal și cele ale art. 25 alin. (5) din Codul de procedură penală, critică ce nu poate fi reținută, având în vedere că examinarea constituționalității unui text de lege vizează compatibilitatea acestuia cu prevederi din Constituție sau din actele internaționale la care România este parte, iar nu compararea dispozițiilor mai multor legi între ele și nici coroborarea lor sau posibilele contradicții din cadrul legislației interne.

24. În fine, nu este fondată nici critica formulată de instanța de judecată, autoare a excepției, cu privire la dispozițiile art. 231 alin. (2) din Codul penal, care oferă posibilitatea împăcării în cazul infracțiunii de furt calificat prevăzută de art. 229 alin. (1) lit. b) și d) din Codul penal, în sensul că aceste dispoziții de lege ar încălca prevederile constituționale privind valorile supreme ale statului român, universalitatea drepturilor, libertăților și îndatoririlor cetățenilor, rolul Ministerului Public și statutul procurorilor. Așa cum s-a arătat și mai sus, legiuitorul poate decide — în limita atribuțiilor sale constituționale prevăzute la art. 61 alin. (1) din Legea fundamentală și potrivit politicii penale a statului, având în vedere importanța valorilor sociale ocrotite prin normele penale adoptate și raporturile sociale ce se nasc în urma respectivelor incriminări —, care sunt infracțiunile urmărite din oficiu pentru care este posibilă înlăturarea răspunderii penale prin împăcare (Decizia nr. 293 din 28 aprilie 2015, citată anterior, paragraful 20), fără ca, în acest mod, să se aducă vreo atingere principiilor constituționale privind valorile supreme ale statului român, universalitatea drepturilor și libertăților cetățenilor, rolul Ministerului Public și statutul procurorilor, principii consacrate de prevederile art. 1 alin. (3), ale art. 15 alin. (1), ale art. 131 alin. (1) și ale art. 132 alin. (1) din Legea fundamentală.

25. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 231 alin. (2) cu referire la art. 229 alin. (1) lit. a), c) și e) și alin. (2) lit. b) și c) din Codul penal, excepție ridicată, din oficiu, de instanța de judecată în Dosarul nr. 584/210/2015 al Judecătorei Chișineu-Criș.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată, din oficiu, de instanța de judecată în același dosar și constată că dispozițiile art. 159 alin. (1), (2) și (3) teza a doua și ale art. 231 alin. (2) cu referire la art. 229 alin. (1) lit. b) și d) din Codul penal sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Chișineu-Criș și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 28 iunie 2016.

PREȘEDINTELE INTERIMAR AL CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Oana Cristina Puică

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 538

din 12 iulie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 188/1999 privind unele măsuri în vederea transmiterii imobilului situat în București, Bd. Unirii nr. 37 — Magazinul Junior — din patrimoniul Societății Comerciale „București” — S.A. în domeniul privat al statului

Valer Dorneanu	— președinte
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Bianca Drăghici	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 188/1999 privind unele măsuri în vederea transmiterii imobilului situat în București, Bd. Unirii nr. 37 — Magazinul Junior — din patrimoniul Societății Comerciale „București” — S.A. în domeniul privat al statului, excepție ridicată de Fundația Caritatea, cu sediul în București, în Dosarul nr. 34.328/3/2009** al Curții de Apel București — Secția a IV-a civilă, și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.036D/2015.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 28 iunie 2016, în prezența reprezentantului autoarei excepției, avocat Bogdan Toma, cu împuternicire avocațială depusă la dosar, și a reprezentantului Ministerului Public, procuror Ștefania Sofronea, și au fost consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când Curtea, având în vedere cererea de întrerupere a deliberărilor pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul cauzei, a amânat pronunțarea pentru data de 7 iulie 2016. La data de 7 iulie 2016, Curtea, constatând, potrivit art. 58 alin. (1) teza întâi din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, că nu sunt prezenți toți judecătorii care au participat la dezbateri, în temeiul art. 57 din Legea nr. 47/1992 și al art. 56 alin. (2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale, a amânat pronunțarea pentru 12 iulie 2016, dată la care a fost pronunțată prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

3. Prin Încheierea din 4 iunie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 34.328/3/2009**, **Curtea de Apel București — Secția a IV-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 188/1999 privind unele măsuri în vederea transmiterii imobilului situat în București, Bd. Unirii nr. 37 — Magazinul Junior — din patrimoniul Societății Comerciale „București” — S.A. în domeniul privat al statului.** Excepția a fost ridicată de reclamanta Fundația Caritatea, cu sediul în București, în calea de atac a apelului, formulat într-o cauză având ca obiect revendicare imobiliară.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia arată, în esență, că, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 188/1999, s-a dispus cu privire la dreptul de proprietate asupra imobilului a cărui revendicare se cere, imobil care nu s-a aflat niciun moment în proprietatea statului și nici în proprietatea Societății „București” — S.A., societate înființată în temeiul Legii nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 98 din 8 august 1990, cu modificările ulterioare.

5. De asemenea, autoarea excepției susține că terenul revendicat a fost proprietatea Comunității Izraelite de Rit Spaniol din București, aspect ce reiese neechivoc din actul de proprietate autentificat de Tribunalul Ilfov cu nr. 613/16.02.1871 și transcris cu nr. 120/1871, precum și din Procesul-verbal al Comisiei pentru înființarea Cărilor Funciare București nr. 28.439/1940. Ulterior, terenul a fost preluat, în mod abuziv, de către statul român, în baza Decretului nr. 176/1948 pentru trecerea în proprietatea Statului a Bunurilor bisericilor congregațiilor, comunităților sau particularilor, ce au servit pentru funcționarea și întreținerea instituțiilor de învățământ general, tehnic sau profesional. Ca atare, autoarea susține că preluarea realizată în temeiul acestui Decret nu poate fi apreciată ca fiind făcută cu titlu valabil, în condițiile în care acest act normativ încalca prevederile constituționale de la vremea emiterii, prevederi care ocroteau în mod expres dreptul de proprietate privată. Pe cale de consecință, față de inexistența unui titlu valabil, rezultă că terenul în discuție nu a intrat în niciun moment în proprietatea statului român, care, în realitate, a avut doar calitatea de detentor precar. Totodată, autoarea excepției apreciază că împrejurarea că terenul revendicat nu a intrat niciodată, în mod valabil, în proprietatea statului rezultă, de altfel, și din dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/1999 privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 797 din 1 septembrie 2005.

6. Cât privește dobândirea terenului de către Societatea „București” — S.A., autoarea arată că, potrivit susținerilor statului român, aceasta s-a realizat în temeiul art. 20 din Legea nr. 15/1990. Or, terenul în suprafață de 844 mp, preluat abuziv, nu s-a aflat niciodată în patrimoniul statului, neregăsindu-se nici în patrimoniul Societății „București” — S.A., la momentul constituirii sale în temeiul Legii nr. 15/1990. Prin urmare, de vreme ce terenul în discuție nu a intrat niciodată în proprietatea Societății „București” — S.A., rezultă că acesta nu putea fi transferat în domeniul privat al statului, orice act normativ care să statueze în sensul transferului dreptului de proprietate încalcând flagrant prevederile constituționale exprese care ocrotesc acest drept.

7. **Curtea de Apel București — Secția a IV-a civilă** apreciază că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 188/1999 sunt în conformitate cu prevederile art. 44 alin. (1)—(4) din Constituție. Astfel, arată că argumentele invocate în susținerea excepției de neconstituționalitate reprezintă, în realitate, critici cu privire la valabilitatea titlului de proprietate al statului român, critici care sunt relevante pe fondul acțiunii în revendicare, cu soluționarea căreia este investită instanța de judecată. Ca atare, aceste critici reprezintă o problemă de interpretare și aplicare a legii în cazul acțiunii în revendicare, nefiind supuse cenzurii Curții Constituționale. În acest sens invocă Decizia Curții Constituționale nr. 123 din 10 martie 2015.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Guvernul** apreciază, în esență, că excepția de neconstituționalitate invocată este inadmisibilă, întrucât, pe de o parte, nu este îndeplinită condiția prevăzută de art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 188/1999 nefiind actul de care depinde soluționarea cauzei, iar, pe de altă parte, ceea ce se supune atenției Curții Constituționale este o problemă de interpretare și aplicare a legii, în situația unei acțiuni în revendicare, în cadrul căreia se analizează și compară titlurile de proprietate ale părților.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

C U R T E A,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile reprezentantului autoarei excepției și notele de ședință depuse, concluziile procurorului, înscrisurile comunicate de instanța de judecată, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 188/1999 privind unele măsuri în vederea transmiterii imobilului situat în București, Bd. Unirii nr. 37 — Magazinul Junior — din patrimoniul Societății Comerciale „București” — S.A. în domeniul privat al statului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 26 noiembrie 1999, aprobată cu modificări prin Legea nr. 183/2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 532 din 30 octombrie 2000, având următorul conținut:

„Art. 1. — Se mandatează Fondul Proprietății de Stat ca, în calitate sa de acționar majoritar la Societatea Comercială «București» — S.A., să convoace adunarea generală extraordinară a acționarilor acestei societăți comerciale, având pe ordinea de zi diminuarea capitalului social al Societății Comerciale «București» — S.A. cu valoarea imobilului situat în București, Bd. Unirii nr. 37 — Magazinul Junior.

Art. 2. — Fondul Proprietății de Stat va da mandat reprezentanților săi în Adunarea generală a acționarilor Societății Comerciale «București» — S.A. să aprobe, în conformitate cu prevederile Legii nr. 31/1990, republicată, diminuarea capitalului social al acestei societăți comerciale cu

valoarea imobilului prevăzut la art. 1, imobil care va trece astfel din patrimoniul Societății Comerciale «București» — S.A. în domeniul privat al statului.

Art. 3. — Transmiterea imobilului se va face printr-un protocol de predare-preluare, care va fi încheiat între Societatea Comercială «București» — S.A. și Ministerul Justiției, în calitate de reprezentant al statului.

Art. 4. — Se mandatează, de asemenea, Fondul Proprietății de Stat să îi compenseze la valoarea nominală pe ceilalți acționari ai Societății Comerciale «București» — S.A. cu acțiuni gestionate de acesta la alte societăți comerciale rentabile.”

13. Autoarea excepției apreciază că dispozițiile legale criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 44 alin. (1)—(4) privind dreptul de proprietate privată.

14. Din analiza înscrisurilor aflate la dosar, Curtea observă că litigiul în cadrul căruia a fost ridicată excepția de neconstituționalitate are ca obiect o acțiune în revendicare, întemeiată pe dispozițiile art. 480 din Codul civil din 1864, art. 6 din Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 448 din 24 noiembrie 1998, cu modificările și completările ulterioare, art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și art. 1 din Primul Protocol Adițional la Convenție. Prin acțiunea formulată, autoarea excepției a chemat în judecată statul român, prin Ministerul Finanțelor Publice, solicitând instanței ca, prin hotărârea ce o va pronunța, să dispună obligarea pârâtului să-i lase în deplină proprietate și liniștită posesie imobilul teren în suprafață de aproximativ 500 mp, situat în București, Bd. Unirii nr. 39A.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că autoarea excepției motivează pretinsa neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 188/1999, din perspectiva unor împrejurări concrete, individualizate la speța aflată pe rolul Curții de Apel București — Secția a IV-a civilă.

16. Sub acest aspect, în jurisprudența sa, prin Decizia nr. 123 din 10 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 315 din 8 mai 2015, Curtea a statuat că nu are competența de a examina situația de fapt, întrucât instanțelor judecătorești le revine rolul de a clarifica împrejurările de fapt, instanța de contencios constituțional fiind investită prin Legea fundamentală cu competența de a aprecia asupra concordanței dintre prevederile legilor și ordonanțelor și dispozițiile ori principiile constituționale. Verificarea constituționalității textelor de lege supuse controlului de constituționalitate se realizează prin raportare la Legea fundamentală, aceasta constituind reperul față de care, în virtutea rolului său constituțional, Curtea poate examina constituționalitatea textelor de lege ce formează obiect al excepției. Dacă ar exercita controlul de constituționalitate prin prisma situațiilor de fapt particulare, specifice fiecărui litigiu aflat pe rolul instanțelor judecătorești în cursul soluționării cărora se ridică excepții de neconstituționalitate, Curtea Constituțională s-ar substitui instanței de judecată, riscând să realizeze, astfel, o intruziune în atribuțiile autorității judecătorești. Cele reținute de instanța de contencios constituțional, prin decizia menționată, se aplică *mutatis mutandis* și în prezenta cauză, criticile de neconstituționalitate formulate de autoarea excepției vizând aspecte de interpretare și aplicare a legii în cadrul unei acțiuni în revendicare.

17. Prin urmare, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 188/1999, astfel cum este motivată, este inadmisibilă.

18. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 188/1999 privind unele măsuri în vederea transmiterii imobilului situat în București, Bd. Unirii nr. 37 — Magazinul Junior — din patrimoniul Societății Comerciale „București” — S.A. în domeniul privat al statului, excepție ridicată de Fundația Caritatea, cu sediul în București, în Dosarul nr. 34.328/3/2009** al Curții de Apel București — Secția a IV-a civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a IV-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 12 iulie 2016.

PREȘEDINTELE INTERIMAR AL CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Bianca Drăghici

★

OPINIE SEPARATĂ

1. În dezacord cu soluția adoptată cu majoritate de voturi, în Decizia nr. 538 din 12 iulie 2016, consider că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 188/1999¹ privind unele măsuri în vederea transmiterii imobilului situat în București, Bd. Unirii nr. 37 — Magazinul Junior — din patrimoniul Societății Comerciale „București” — S.A. în domeniul privat al statului sunt neconstituționale, fiind contrare art. 44 alin. (1)—(4) și art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție.

2. Motivul de inadmisibilitate reținut în decizia pronunțată nu subzistă, întrucât în cauză nu sunt în discuție doar interpretarea și aplicarea dispozițiilor criticate, ci însuși **conținutul normativ al acestora, raportat la normele constituționale invocate**. Așa cum s-a arătat și în motivarea excepției, prevederile criticate statuează în privința dreptului de proprietate al părții adverse asupra terenului în litigiu. Nu trebuie confundate, însă, analiza și compararea acestora din perspectiva titlurilor de proprietate ale părților — care intră în competența instanței de judecată —, cu examinarea constituționalității lor, care constituie obiectul unei analize distincte în raport cu interpretarea și aplicarea legii, iar această analiză nu poate fi realizată decât de Curtea Constituțională, în virtutea rolului său de garant al supremației Constituției.

3. Astfel, dincolo de aspectele ce privesc contestarea dreptului sau titlului de proprietate al părții adverse, invocată și de instanța de judecată, **însuși modul de reglementare, prin actul normativ ce face obiectul excepției, a situației juridice a imobilului în litigiu, relevă încălcarea dreptului de proprietate**.

4. În formularea acestor concluzii trebuie să avem în vedere succesiunea actelor normative care privesc imobilul situat în

București, Bd. Unirii nr. 37 — Magazinul Junior, imobil care formează obiectul de reglementare al ordonanței criticate.

Inițial, în luna iunie 1999, a fost publicată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/1999 privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România², care prevedea, la art. 1, că imobilele, compuse din construcții împreună cu terenul aferent, respectiv terenurile intravilane libere, cuprinse în anexa care face parte integrantă din ordonanța de urgență, care au aparținut comunităților (organizații, culte religioase) cetățenilor aparținând minorităților naționale din România și au fost trecute după anul 1940 în proprietatea statului român prin măsuri de constrângere, confiscare, naționalizare sau manevre dolosive, se restituie titularilor sau succesorilor acestora.

Ulterior, în luna octombrie 1999, prin Hotărârea Guvernului nr. 814/1999³, lucrarea de interes național „Imobil situat în București, Bd. Unirii nr. 37, sectorul 3” — magazinul Junior a fost declarată de utilitate publică.

În luna noiembrie 1999, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 188/1999⁴, imobilul situat în București, Bd. Unirii nr. 37 — Magazinul Junior — a fost transmis „din patrimoniul Societății Comerciale «București» — S.A. în domeniul privat al statului”.

Apoi, prin Hotărârea Guvernului nr. 545 din 29 iunie 2000⁵ a fost aprobată trecerea imobilului situat în București, Bd. Unirii nr. 37 — Magazinul Junior „din proprietatea privată a statului în proprietatea publică a statului și în administrarea Ministerului Justiției, în vederea amenajării sale ca sediu pentru instanțele judecătorești”.

¹ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 26 noiembrie 1999, aprobată cu modificări prin Legea nr. 183/2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 532 din 30 octombrie 2000.

² Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 266 din 10 iunie 1999 și republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 797 din 1 septembrie 2005.

³ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 488 din 11 octombrie 1999.

⁴ Ordonanța de urgență nr. 188 din 26 noiembrie 1999 privind unele măsuri în vederea transmiterii imobilului situat în București, Bd. Unirii, nr. 37 — Magazin Junior — din patrimoniul Societății Comerciale „București” — S.A. în domeniul privat al statului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 26 noiembrie 1999.

⁵ Hotărârea Guvernului nr. 545 din 29 iunie 2000 privind trecerea în proprietatea publică a statului și în administrarea Ministerului Justiției a unui imobil situat în municipiul București, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 312 din 5 iulie 2000.

5. Din înscrisurile aflate la dosarul cauzei rezultă că imobilul ce constituie obiectul de reglementare al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 188/1999 a fost preluat în mod abuziv de către statul român, în baza Decretului nr. 176/1948 pentru trecerea în proprietatea Statului a Bunurilor bisericilor congregațiilor, comunităților sau particularilor, ce au servit pentru funcționarea și întreținerea instituțiilor de învățământ general, tehnic sau profesional.

6. Autoarea excepției de neconstituționalitate a demarat procedura administrativă, în baza dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/1999, arătând că, prin actul de proprietate autentificat de Tribunalul Ilfov cu nr. 613/16.02.1871 și transcris cu nr. 120/1871 și Procesul-verbal al Comisiei pentru înființarea cărților funciare din București nr. 28.439/1940, Comunitatea Izraelită de Rit Spaniol din București a dobândit dreptul de proprietate asupra terenului din Calea Dudești nr. 125, iar, în baza Decretului nr. 176/1948, imobilul respectiv a fost trecut în mod abuziv în proprietatea statului. Astfel, Comisia specială de restituire, constituită conform art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/1999, a emis Nota de constatare din 22 iulie 1999 — act doveditor pentru soluționarea fazei administrative a retrocedării.

7. Succesiunea actelor normative mai sus menționate evidențiază faptul că statul român cunoștea situația juridică a imobilului în discuție și, totuși, cu nesocotirea prevederilor constituționale ale art. 44 alin. (1)—(4), a dispus cu privire la imobilul a cărui revendicare se cere în dosarul în care s-a ridicat prezenta excepție de neconstituționalitate. Potrivit Notei de fundamentare, la emiterea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 188 din 26 noiembrie 1999, Guvernul a avut în vedere lipsa acută de spații pentru desfășurarea în bune condiții a activității instanțelor judecătorești din București. **Prin urmare, emiterea actului normativ criticat a avut în vedere doar oportunitatea reglementării.**

8. În concluzie, fără a clarifica situația juridică al imobilului menționat, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 188/1999 a fost reglementată trecerea sa în domeniul privat al statului. Or, câtă vreme acest imobil avea la data emiterii actului normativ menționat o situație juridică incertă și, mai mult, fusese demarată o procedură legală și se întocmiseră acte necesare fazei administrative a retrocedării sale (precum nota de constatare mai-sus amintită), a dispune cu privire la acesta, printr-un act normativ, reprezintă o încălcare vădită a dreptului de proprietate, inclusiv prin raportare la principiul stabilității/securității raporturilor juridice care constituie, potrivit jurisprudenței constante a Curții Constituționale, o dimensiune fundamentală a statului de drept. Or, existența unor soluții legislative contradictorii încalcă acest principiu (a se vedea, de exemplu, Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 15 februarie 2012, Decizia nr. 570 din 29 mai 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 404 din 18 iunie 2012, și Decizia nr. 615 din 12 iunie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 6 iulie 2012). Mai mult, vădita încălcare a principiului stabilității/securității raporturilor juridice

este relevantă și de abrogarea, câțiva ani mai târziu, în anul 2005⁶, a art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/1999, anterior menționat.

9. Referitor la dreptul de proprietate, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a avut prilejul să reafirme principiul constituțional prevăzut de art. 44 alin. (3) al Legii fundamentale, potrivit căruia „*Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire*”. Prin urmare, având în vedere ansamblul prevederilor constituționale în materie, trebuie reținut că, în speță, după anul 1940, bunul imobil respectiv a fost trecut în mod abuziv în proprietatea statului, întrucât aparținea unui cult religios — Comunitatea Izraelită de Rit Spaniol din București, iar **perpetuarea acestei situații, prin acte normative cu putere de lege, contravine prevederilor constituționale mai sus amintite.**

10. De aici se desprinde concluzia în sensul căreia legea nu poate modifica, adăuga sau contraveni dispozițiilor clare constituționale. În acest sens, Curtea Constituțională a României a dezvoltat o jurisprudență constantă, începând cu Decizia nr. 4 din 3 iulie 1992, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 182 din 30 iulie 1992.

11. Totodată, trebuie avut în vedere și principiul securității raporturilor juridice, anterior menționat, care, deși nu este în mod expres consacrat de Constituția României, se deduce atât din prevederile art. 1 alin. (3) și (5) — potrivit cărora România este stat de drept, democratic și social, iar respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie în România —, cât și din preambulul Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, astfel cum a fost interpretat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa.

12. Astfel, trebuie menționate statuările Curții Europene a Drepturilor Omului, în sensul că, odată ce statul adoptă o soluție, aceasta trebuie să fie pusă în aplicare cu claritate și coerență rezonabile, pentru a evita pe cât este posibil insecuritatea juridică și incertitudinea pentru subiectele de drept vizate de către măsurile de aplicare a acestei soluții (a se vedea, în acest sens, Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 1 decembrie 2005, pronunțată în Cauza *Păduraru împotriva României*, paragraful 92, și Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 6 decembrie 2007, pronunțată în Cauza *Beian împotriva României*, paragraful 33). Or, în cauză, actul normativ criticat, privit din perspectiva reglementărilor care l-au precedat, relevă și această lipsă de claritate și coerență, cu efecte directe în planul garantării dreptului de proprietate privată — aspect ce se răsfrânge și asupra constituționalității actului normativ respectiv.

13. Aceste vicii de neconstituționalitate trebuiau sancționate în consecință de către Curtea Constituțională — garantul supremației Constituției.

14. Față de cele expuse mai sus consider că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 188/1999 sunt neconstituționale, iar excepția de neconstituționalitate era admisibilă.

Judecător,

conf. univ. dr. **Simona-Maya Teodoroiu**

⁶ Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 633 din 22 iulie 2005.

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI**GUVERNUL ROMÂNIEI****HOTĂRÂRE****pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici aferenți obiectivului de investiții „Consolidare și amenajare scurgere ape DN 67D km 0+000—42+000”, județele Gorj și Mehedinți**

În conformitate cu art. 11 lit. c) și d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2003 pentru înființarea Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România — S.A. prin reorganizarea Regiei Autonome „Administrația Națională a Drumurilor din România”, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 47/2004, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 42 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă indicatorii tehnico-economici aferenți obiectivului de investiții „Consolidare și amenajare scurgere ape DN 67D km 0+000—42+000”, județele Gorj și Mehedinți, din cadrul Proiectului de reconstrucție a drumurilor afectate de inundații, prevăzuți în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Finanțarea obiectivului de investiții prevăzut la art. 1 se realizează din Împrumutul Fi 23.371 acordat de Banca Europeană de Investiții, derulat conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică,

aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare, și de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Transporturilor, în limita sumelor aprobate anual cu această destinație, precum și din alte surse legal constituite, conform programelor de investiții publice aprobate potrivit legii.

Art. 3. — Ministerul Transporturilor, prin Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România — S.A., răspunde de modul de utilizare a sumei prevăzute în anexă, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

PRIM-MINISTRU
DACIAN JULIEN CIOLOȘ

Contrasemnează:
Ministrul transporturilor,
Petru Sorin Bușe
Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării regionale și administrației publice,
Vasile Dîncu
Ministrul finanțelor publice,
Anca Dana Dragu

București, 24 august 2016.
Nr. 599.

ANEXĂ

**CARACTERISTICILE PRINCIPALE ȘI INDICATORII TEHNICO-ECONOMICI
aferenți obiectivului de investiții: „Consolidare și amenajare scurgere ape DN 67D km 0+000—42+000”**

Titular: Ministerul Transporturilor

Beneficiar: Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România — S.A. — D.R.D.P. Craiova

Amplasament: județele Gorj și Mehedinți

Valoarea totală a investiției, inclusiv TVA:	80.904*) mii lei
(1 euro = 4,4451 lei/29 ianuarie 2015)	
Din care C+M (inclusiv TVA):	70.510 mii lei
Eșalonarea investiției (INV/C+M), valori cu TVA	
Anul I	<u>INV</u> 40.452 mii lei
	C+M 35.255 mii lei
Anul II	<u>INV</u> 40.452 mii lei
	C+M 35.255 mii lei
Capacități:	
Lungime totală drum:	42,00 km, din care:

— Pe lungimea de 15,490 km:	
Lățime: — platformă:	9,00 m
— parte carosabilă:	7,00 m
— acostamente:	2 x 1,00 m
— Pe lungimea de 26,510 km:	
Lățime: — platformă:	8,00 m
— parte carosabilă:	6,00 m
— acostamente:	2 x 1,00 m
Poduri (clasa E)	14 buc., din care: 3 poduri noi 11 reabilitări poduri
Durata de realizare a lucrărilor: 18 luni	

Factori de risc

Obiectivul se va proteja antiseismic conform Normativului P100-1/2006, cu modificările și completările ulterioare.

Finanțarea investiției

Finanțarea obiectivului de investiții prevăzut la art. 1 din hotărâre se realizează din Împrumutul Fi 23.371 acordat de Banca Europeană de Investiții, derulat conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare, și de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Transporturilor, în limita sumelor aprobate anual cu această destinație, precum și din alte surse legal constituite, conform programelor de investiții publice aprobate potrivit legii.

*) Valoarea se va actualiza potrivit evoluției ulterioare a prețurilor.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

ORDIN

privind activitatea de management resurse umane în unitățile de poliție ale Ministerului Afacerilor Interne

Având în vedere dispozițiile art. 10 alin. (5), art. 15 alin. (1) lit. c), art. 21 alin. (8), art. 22 alin. (7), art. 25 alin. (1), art. 26³ alin. (5), art. 26⁵, art. 26⁶, art. 54 alin. (2), art. 73 alin. (11), art. 74 și art. 74¹ din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 100 și 109 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 34 alin. (2), art. 41, art. 176 alin. (3) și (5) și art. 339 alin. (3) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 96 din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare, și ale Hotărârii Guvernului nr. 510/1998 privind aprobarea Metodologiei-cadru pentru gestionarea resurselor umane în administrația publică centrală,

în temeiul art. 7 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 30/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne, aprobată cu modificări prin Legea nr. 15/2008, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul afacerilor interne emite următorul ordin:

Art. 1. — Prezentul ordin conține prevederi referitoare la:

- activitățile de analiză a postului și de întocmire a fișei postului, prevăzute în anexa nr. 1;
- recrutarea polițiștilor, prevăzute în anexa nr. 2;
- selecționarea polițiștilor, prevăzute în anexa nr. 3;
- formarea profesională a polițiștilor, prevăzute în anexa nr. 4;
- perioada de stagi/probă, definitivarea în profesie și exercitarea tutelei profesionale a polițiștilor, prevăzute în anexa nr. 5;

- acordarea gradelor profesionale, înaintarea în gradul profesional următor, precum și încadrarea în funcții, prevăzute în anexa nr. 6;
- proceduri privind nașterea, modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu ale polițiștilor, prevăzute în anexa nr. 7;
- evaluarea de serviciu a polițiștilor, prevăzute în anexa nr. 8;
- sistemul de gestiune a datelor de personal, prevăzute în anexa nr. 9;

j) procedura de notificare privind exercitarea altor funcții sau activități, prevăzute în anexa nr. 10;

k) competențele de gestiune a resurselor umane, prevăzute în anexa nr. 11.

Art. 2. — Se aprobă modelele, conținutul și instrucțiunile de completare a următoarelor formulare:

a) „Chestionar pentru analiza postului”, prevăzut în anexa nr. 12;

b) „Fișa de observație a sarcinilor postului”, prevăzută în anexa nr. 13;

c) „Structura fișei postului și instrucțiuni de completare”, prevăzute în anexa nr. 14;

d) „Programul activităților de tutelă profesională”, prevăzut în anexa nr. 15;

e) „Referatul tutorelui”, prevăzut în anexa nr. 16;

f) „Raportul de stagiu”, prevăzut în anexa nr. 17;

g) „Raportul de evaluare a perioadei de stagiu/probă/tutelă profesională”, prevăzut în anexa nr. 18;

h) „Evaluarea de serviciu”, prevăzută în anexa nr. 19;

i) „Evaluare de serviciu — fișa sintetică”, prevăzută în anexa nr. 20;

j) „Îndrumarul de organizare și desfășurare a interviului de evaluare”, prevăzut în anexa nr. 21;

k) „Îndrumarul de completare a formularului de evaluare de serviciu a polițiștilor”, prevăzut în anexa nr. 22;

l) „Fișa matricolă”, prevăzută în anexa nr. 23;

m) „Situație centralizatoare privind modul de utilizare a competențelor polițistului care a frecventat programe de pregătire profesională în străinătate”, prevăzută în anexa nr. 24;

n) „Tabel cu rezultatele obținute la concurs”, prevăzut în anexa nr. 25;

o) „Model de borderou”, prevăzut în anexa nr. 26.

Art. 3. — Dispozițiile prezentului ordin se aplică:

a) polițiștilor;

b) cadrelor militare în rezervă și în retragere, precum și veteranilor de război care au avut calitatea de polițiști;

c) funcționarilor publici, numai cu privire la dispozițiile privind gestiunea datelor de personal;

d) personalului contractual, numai cu privire la dispozițiile privind analiza postului și gestiunea datelor de personal;

e) elevilor și studenților, numai cu privire la dispozițiile privind tutela profesională.

Art. 4. — În sensul prezentului ordin, termenii și expresiile utilizate au următorul înțeles:

a) *post (de muncă)* — componenta de bază a unei structuri organizatorice, căreia îi este asociat un set de sarcini, îndatoriri și responsabilități ce revin unei anumite persoane și pentru care Ministerul Afacerilor Interne (MAI) stabilește, potrivit legii, un raport de serviciu/raport de muncă; în cadrul statului de organizare, postul este unic;

b) *funcție* — expresia sintetică și generalizată a ansamblului de sarcini, îndatoriri și responsabilități de serviciu, desfășurate permanent, corespunzătoare unei anumite categorii de activități din MAI, respectiv rolul, de conducere sau de execuție, ce revine unei persoane în structura instituției; este elementul de generalizare a posturilor asemănătoare; mai multe posturi pot avea în statul de organizare al unității aceeași funcție, cum ar fi, de exemplu: șef secție de poliție orășenească, ofițer psiholog, consilier juridic;

c) *funcție de specialitate* — funcția care implică, între cerințele de ocupare prevăzute în fișa postului, existența unei specializări ori calificări profesionale pentru care MAI nu poate asigura formarea profesională inițială sau continuă prin rețeaua proprie de instituții de învățământ;

d) *competență de gestiune a resurselor umane* — drept conferit de actele normative în vigoare prin care ministrul afacerilor interne, alte persoane care ocupă funcții de demnitate publică în cadrul MAI sau, după caz, persoanele care ocupă funcții de conducere realizează managementul resurselor umane;

e) *numire în funcție* — manifestarea de voință cu caracter unilateral, exercitată în condițiile legii prin emiterea unui act administrativ de către persoana cu competență de gestiune a resurselor umane, având ca finalitate stabilirea funcției exercitate de persoana numită;

f) *specialitatea studiilor absolvite* — specializarea și, după caz, domeniul de studii universitare sau, în cazul studiilor preuniversitare, profilul de studii obținute ca efect al absolvirii unei forme de învățământ;

g) *vechime în specialitatea structurii* — perioada desfășurată într-un domeniu, prin raportare la natura activităților desfășurate;

h) *instituție de învățământ* — denumire generică ce include instituții de învățământ ale MAI și alte instituții de învățământ care pregătesc personal pentru nevoile MAI.

Art. 5. — Directorul general al Direcției generale management resurse umane, denumită în continuare *DGMRU*, este abilitat să emită precizări referitoare la aplicarea prezentului ordin, precum și proceduri și formulare utilizate în activitatea de management resurse umane, al căror conținut se postează pe site-ul oficial al MAI.

Art. 6. — Anexele nr. 1—26*) fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 7. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin, Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 105/2013 privind activitatea de planificare structurală și management organizatoric în unitățile Ministerului Afacerilor Interne, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 448 din 22 iulie 2013, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 26, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) În anexele la regulament se prevăd diagrama de relații și structura organizatorică — reprezentarea grafică.”

2. În anexa nr. 2, la capitolul VI, paragraful al doilea se modifică și va avea următorul cuprins:

„Anexe

— Structura organizatorică — reprezentarea grafică

— Diagrama de relații

— Alte anexe, dacă este cazul”.

Art. 8. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin își încetează aplicabilitatea asupra personalului prevăzut la art. 3 următoarele:

a) Instrucțiunile ministrului de interne nr. 363/2002 privind pregătirea continuă a personalului Ministerului Afacerilor Interne¹;

b) Ordinul ministrului administrației și internelor nr. 300/2004 privind unele activități specifice domeniului resurse umane în unitățile Ministerului Afacerilor Interne, cu modificările și completările ulterioare²;

*) Anexele nr. 1—26 se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 702 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

¹ Instrucțiunile ministrului de interne nr. 363/2002 privind pregătirea continuă a personalului Ministerului de Interne nu au fost publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, deoarece au ca obiect reglementări din sectorul național de apărare, ordine publică și siguranță națională.

² Ordinul ministrului administrației și internelor nr. 300/2004 privind unele activități specifice domeniului resurse umane în unitățile Ministerului Afacerilor Interne nu a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, deoarece are ca obiect reglementări din sectorul național de apărare, ordine publică și siguranță națională.

c) Ordinul ministrului administrației și internelor nr. 339/2004 privind participarea personalului Ministerului Afacerilor Interne la programe de pregătire profesională în străinătate și utilizarea ulterioară a acestuia³;

d) Ordinul ministrului administrației și internelor nr. 600/2005 pentru aprobarea competențelor de gestiune a resurselor umane ale ministrului administrației și internelor, secretarilor de stat, secretarului general și șefilor/comandanților unităților Ministerului Afacerilor Interne, cu modificările și completările ulterioare⁴;

e) Ordinul ministrului internelor și reformei administrative nr. 665/2008 privind unele activități de management resurse umane în unitățile Ministerului Afacerilor Interne, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 833 din 11 decembrie 2008, cu modificările și completările ulterioare;

f) Ordinul ministrului administrației și internelor nr. 69/2009 pentru aprobarea Ghidului carierei polițiștilor și cadrelor militare

din Ministerul Afacerilor Interne, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 312 din 12 mai 2009, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 9. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin, Ordinul ministrului administrației și internelor nr. 298/2011 privind procedura și cazurile de modificare și/sau suspendare a raporturilor de serviciu ale polițiștilor, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 929 din 28 decembrie 2011, cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.

Art. 10. — Procedurile de concurs nefinalizate la data intrării în vigoare a prezentului ordin se finalizează potrivit reglementărilor aflate în vigoare la momentul inițierii acestora.

Art. 11. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 12. — Prezentul ordin intră în vigoare la data de 10 septembrie 2016.

Ministrul afacerilor interne,
Petre Tobă

București, 2 septembrie 2016.
Nr. 140.

³ Ordinul ministrului administrației și internelor nr. 339/2004 privind participarea personalului Ministerului Afacerilor Interne la programe de pregătire profesională în străinătate și utilizarea ulterioară a acestuia nu a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, deoarece are ca obiect reglementări din sectorul național de apărare, ordine publică și siguranță națională.

⁴ Ordinul ministrului administrației și internelor nr. 600/2005 pentru aprobarea competențelor de gestiune a resurselor umane ale ministrului administrației și internelor, secretarilor de stat, secretarului general și șefilor/comandanților unităților Ministerului Afacerilor Interne, cu modificările și completările ulterioare, nu a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, deoarece are ca obiect reglementări din sectorul național de apărare, ordine publică și siguranță națională.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

